

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ทุเรียนบางนรา

ทะเบียนเลขที่ สข 67100235

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนบางนรา คำขอเลขที่ 66100329 ทะเบียนเลขที่ สข 67100235 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 15 มิถุนายน 2566

ประกาศ ณ วันที่ 1๒ กันยายน พ.ศ. 2567

(นายอาวุธ วงศ์สวัสดิ์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

๑๑๖๖/๒๕๖๗

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ทุเรียนบางนรา

Bang Nara Durian หรือ Durian Bang Nara

(1) เลขที่คำขอ	66100329	ทะเบียนเลขที่	สช 67100235
(2) วันที่ยื่นคำขอ	15 มิถุนายน 2566	วันที่ขึ้นทะเบียน	15 มิถุนายน 2566
(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน	จังหวัดนราธิวาส	ที่อยู่	ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000
(4) รายการสินค้า	ทุเรียน		
(5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า	คำนิยาม		

ทุเรียนบางนรา หรือ Bang Nara Durian หรือ Durian Bang Nara หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ก้านยาว ชะนี และมุขังคิง ที่มีลักษณะเนื้อค่อนข้างละเอียด เนื้อมีสีเหลืองหรือสีเหลืองเข้ม รสชาติหวานมัน มีกลิ่นเฉพาะตัวตามสายพันธุ์ ปลูกในแถบพื้นที่ลุ่มน้ำสายบุรี และบริเวณเทือกเขาสันกาลาคีรี ครอบคลุมพื้นที่ 9 อำเภอของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ อำเภอสุคิริน อำเภोजะเนาะ อำเภอสรีสาคร อำเภอเรือเสาะ อำเภอระแงะ อำเภอแว้ง อำเภอสุไหงปาดี อำเภอเจาะไอร้อง และอำเภอบาเจาะ

ลักษณะของสินค้า

- (1) พันธุ์ทุเรียน : พันธุ์หมอนทอง พันธุ์ก้านยาว พันธุ์ชะนี และพันธุ์มุขังคิง
- (2) ลักษณะเฉพาะทางกายภาพแยกตามสายพันธุ์

(2.1) พันธุ์หมอนทอง : ทรงผลมีลักษณะค่อนข้างยาวหรือขอบขนาน มีบ่าผล ปลายผลแหลม หนามแหลมตรงสูง ก้านผลใหญ่แข็งแรง ผลมีขนาดใหญ่ พูมักไม่ค่อยเต็มทุกพู เนื้อหนา สีเหลืองอ่อนจนถึง สีเหลืองเข้ม รสชาติหวานมัน เนื้อละเอียดและค่อนข้างแห้ง ไม่แฉะติดมือ เมล็ดเล็กและลีบ

(2.2) พันธุ์ก้านยาว : ทรงผลมีลักษณะกลม หนามเล็ก ถี่ สั้นสม่ำเสมอ ก้านผลใหญ่และยาว ผลมีขนาดปานกลาง เปลือกค่อนข้างหนา พูไม่ชัดเจน พูเต็มทุกพู เนื้อเนียนละเอียด สีเหลืองปานกลางจนถึง สีเหลืองเข้ม รสชาติหวานมันกลมกล่อม เมล็ดค่อนข้างกลมใหญ่

(2.3) พันธุ์ชะนี : ทรงผลมีลักษณะเป็นทรงกระบอกหรือรูปรีหรือทรงหวด ขั้วผลใหญ่และสั้น หนามมีขนาดใหญ่และสั้น ผลมีขนาดปานกลาง ร่องพูค่อนข้างลึกเห็นได้ชัด เนื้อละเอียด หนา สีเหลืองเข้ม รสชาติหวานมัน กลิ่นแรง เมล็ดค่อนข้างเล็กหรือลีบ

(2.4) พันธุ์มุขังคิง : ทรงผลมีลักษณะกลมหรือรูปรี หนามเว้าปลายแหลม บริเวณปลายฐานผลมน ไม่มีหนาม ก้านผลมองเห็นเป็นดาวห้าแฉกชัดเจน บริเวณฐานรองขั้วผลนูนคล้ายรูปมงกุฎ ผลมีขนาดเล็ก เปลือกบาง พูไม่ชัดเจน เนื้อมาก เนื้อสีเหลืองเข้ม แห้งและละเอียดเหนียว มีเส้นใยน้อย รสชาติหวานมัน เมล็ดเล็กลีบ

กระบวนการผลิต

การปลูก

(1) ต้นพันธุ์หรือกิ่งพันธุ์ทุเรียนต้องตรงตามสายพันธุ์ ได้แก่ พันธุ์หมอนทอง ก้านยาว ชะนี และมูซังคิง ที่มีความแข็งแรง ได้มาจากแหล่งผลิตต้นพันธุ์หรือกิ่งพันธุ์ที่มีคุณภาพเชื่อถือได้โดยใช้ต้นต่อทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง

(2) พื้นที่การปลูกทุเรียนที่เหมาะสม ควรอยู่ในพื้นที่สูงตามไหล่เขาบริเวณเทือกเขาสันกาลาศีรี จนถึงพื้นที่ราบเชิงเขาในเขตลุ่มน้ำสายบุรี เป็นดินระบายน้ำได้ดี มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 20 เมตรขึ้นไป

(3) การปลูกทุเรียนสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี แต่ที่เหมาะสมควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน

(4) การเตรียมพื้นที่ก่อนปลูก ควรปรับพื้นที่ให้ราบไม่มีแอ่งน้ำท่วมขัง กำจัดวัชพืช ไถซุดตอ รากไม้เก่า พร้อมทั้งกำหนดผังปลูก โดยวางแนวกำหนดแถวปลูกขวางความลาดเทของพื้นที่ โดยกำหนดแถวปลูกในแนวทิศตะวันออกหรือทิศตะวันตก และให้ค้ำนึ่งถึงการวางระบบให้น้ำทุเรียนในแปลงปลูกด้วย

(5) ระยะปลูกที่เหมาะสมตั้งแต่ 8 x 8 เมตร ถึง 10 x 10 เมตร โดยขุดหลุมขนาด 1 x 1 เมตร หรือตามความเหมาะสม แล้วนำดินที่ขุดมาผสมกับปุ๋ยอินทรีย์ก่อนนำต้นทุเรียนลงปลูก โดยวิธีการปลูกแบบนั่งแท่น หรือยกโคกซึ่งเหมาะสมกับพื้นที่มีน้ำท่วมขังไม่มากและระยะเวลาการท่วมขังสั้น นิยมนำดินมาเทกองแล้วนำต้นทุเรียนลงปลูก

(6) ทำการปักไม้หลักข้างต้นทุเรียนที่ปลูกแล้ว พร้อมผูกเชือกยึดไว้เพื่อป้องกันลมพัดโยก จัดทำร่มเงาสำหรับต้นทุเรียนปลูกใหม่ และเมื่อต้นทุเรียนตั้งตัวดีแล้วจึงปลดออก

การดูแลรักษา

(1) ควรมีการจัดการระบบน้ำสำหรับต้นทุเรียนอย่างเพียงพอโดยเฉพาะช่วงฤดูแล้ง และการระบายน้ำออกในช่วงฤดูฝน

(2) การให้น้ำต้องให้อย่างสม่ำเสมอ ตามความต้องการของแต่ละช่วงวัย โดยช่วงก่อนออกดอกต้องงดการให้น้ำเพื่อกระตุ้นการออกดอก และช่วงหลังดอกบาน ให้ลดปริมาณน้ำเหลือ 1 ใน 3 ของปริมาณปกติ เพื่อช่วยในการ ติดผล หลังจากนั้นให้เพิ่มปริมาณน้ำขึ้นเรื่อยๆ และให้น้ำอย่างสม่ำเสมอตลอดช่วงพัฒนาการของทุเรียน

(3) การใส่ปุ๋ยให้ต้นทุเรียนตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงการเจริญเติบโต

(4) ทำการตัดแต่งกิ่งที่ไม่สมบูรณ์ กิ่งกระโดง กิ่งแห้ง กิ่งเป็นโรค กิ่งที่ตาย กิ่งคดงอ และกิ่งเปียดเสียดออก เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่งแสง แดดส่องถึงภายในทรงพุ่ม

(5) กำจัดวัชพืช เศษหญ้า เศษใบไม้ใต้ทรงพุ่มเพื่อให้เกิดการถ่ายเทอากาศใต้ทรงพุ่ม การให้สารป้องกันโรคและแมลงด้วยวิธีการที่เหมาะสม

การเก็บเกี่ยว

(1) ทุเรียนบางนรา จะเริ่มเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายนของทุกปี หรืออาจจะคลาดเคลื่อนเล็กน้อย ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศของแต่ละปี

(2) ระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการเก็บเกี่ยว จะนับจำนวนวันหลังดอกบานจนถึงวันทุเรียนแก่พร้อมเก็บเกี่ยวตามความเหมาะสมในแต่ละสายพันธุ์

(3) วิธีสังเกตลักษณะทุเรียนแก่ ดังนี้

- (3.1) ก้านผล จะแข็งและมีสีเข้มขึ้น รู้สึกสากมือ
- (3.2) ปากปลิง (ที่ก้านผล) ทุเรียนแก่จัดปากปลิงจะพองโตเห็นรอยต่อชัดเจน
- (3.3) หนามผล ปลายหนามแห้ง เปราะและหักง่าย
- (3.4) ร่องหนามห่าง เมื่อบีบปลายหนามเข้าหากันจะมีลักษณะยัดหยุ่นเหมือนรู้สึกว่ามีสปริง
- (3.5) รอยแยก ระหว่างผลจะสังเกตเห็นรอยแยกบนพูได้เด่นชัด ยกเว้นพันธุ์ก้านยาว
- (3.6) เคาะเปลือกหรือกรีดหนาม จะมีเสียงดังหลวมๆ

(4) การเก็บเกี่ยว สามารถเก็บด้วยวิธีการปีนต้นแล้วทำการตัดผลทุเรียนเลือกเฉพาะผลแก่จัด ประมาณร้อยละ 80 - 90 นำส่งลงมาโดยมีการรองรับอยู่ข้างล่างและนำผลผลิตมาวางไว้บนผ้าใบหรือภาชนะที่สะอาด ห้ามวางทุเรียนกับพื้นดิน

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า ทุเรียนบางนรา หรือ Bang Nara Durian หรือ Durian Bang Nara

(2) ให้ระบุชื่อผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการฯ สถานที่ผลิตหรือจัดจำหน่าย หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ชื่อพันธุ์ทุเรียน เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ เป็นต้น เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดชายแดนติดกับประเทศมาเลเซีย ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของประเทศไทย ระหว่างละติจูดที่ 5 องศา 45 ลิปดาเหนือ ถึงลองจิจูดที่ 6 องศา 37 ลิปดาเหนือ เนื้อที่ประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่เป็นป่าและภูเขาหนาแน่น ทิศตะวันตกเฉียงใต้จรดเทือกเขาสันกาลาคีรี ซึ่งเป็นแนวกันพรมแดนไทย - มาเลเซีย ลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปตะวันออก พื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอ่าวไทยเป็นที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำ 4 สาย คือ แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบ และแม่น้ำโก-ลก ธรณีวิทยาของจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วยหินตะกอนและหินแปร ในพื้นที่ทั้ง 9 อำเภอของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ อำเภอสุคีริน อำเภोजะเนาะ อำเภอศรีสาคร อำเภอรือเสาะ อำเภอระแงะ อำเภอแว้ง อำเภอสุไหงปาดี อำเภอเจาะไอร้อง และอำเภอบาเจาะ พบว่าทรัพยากรดินมีลักษณะสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาดเป็นส่วนใหญ่ มีความลาดชันตั้งแต่ร้อยละ 0 - 35 หรือมากกว่าร้อยละ 35 ลักษณะโครงสร้างดินส่วนใหญ่มีการระบายน้ำได้ดี

ลักษณะภูมิอากาศ จังหวัดนราธิวาส มีสภาพอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อน มีเพียง 2 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนที่พัดมาจากทะเลจีนใต้ทำให้อากาศโดยทั่วไปร้อนชื้น และฤดูฝน แบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งนำเอาความชื้นจากทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดียเข้ามา ส่งผลให้ฝนตกชุกในเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม อีกช่วงหนึ่ง คือ ช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพาเอาความชื้น จากอ่าวไทยเข้ามาทำให้อากาศตกชุกในเดือนพฤศจิกายน - มกราคม

จากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของจังหวัดนราธิวาส ที่ได้รับอิทธิพลจากเทือกเขาสันกาลาศีรี โดยมีแม่น้ำสายบุรีเป็นแหล่งนำพาความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อคุณภาพของทุเรียนที่ปลูกในแถบพื้นที่ลุ่มน้ำสายบุรีของจังหวัดนราธิวาส ทำให้มีคุณภาพโดดเด่น โดยเฉพาะในรสชาติหวานมันกลมกล่อม เนื้อแห้งละเอียด เส้นใยน้อย คุณภาพดี จนเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับในชื่อว่า "ทุเรียนบางนรา"

ประวัติความเป็นมา

จังหวัดนราธิวาส ชื่อในอดีตคือ "บ้านบางนรา" หรือ "บ้านมะนาลอ" เป็นชุมชนชาวประมงตั้งอยู่ปากแม่น้ำบางนราติดชายทะเลอ่าวไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) บ้านบางนราถูกจัดอยู่ในเขตการปกครองของเมืองสายบุรี ต่อมาเมืองปัตตานีถูกยกฐานะเป็นมณฑล บ้านบางนราจึงโอนไปขึ้นกับเมืองระแงะ แห่งมณฑลปัตตานี ต่อมาบ้านบางนรา มีความเป็นอยู่หนาแน่นและเจริญเป็นชุมชนใหญ่กว่าตัวเมืองระแงะ จึงมีการย้ายศาลว่าการเมืองมาตั้งพร้อมยกฐานะขึ้นเป็น "เมืองบางนรา" ต่อมาในปี พ.ศ. 2458 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อ เมืองบางนรา เป็น "เมืองนราธิวาส" ซึ่ง "นราธิวาส" มีความหมายว่า ที่อยู่อันยิ่งใหญ่ของประชาชน

ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของลุ่มน้ำสายบุรี ได้หล่อเลี้ยงผู้คนชาวนราธิวาสตลอดจนได้ใช้อุปโภคบริโภค ทำการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และทำประมง ซึ่งแม่น้ำสายบุรีมีต้นกำเนิดจากสายน้ำเล็กๆ บนเทือกเขาสันกาลาศีรี ในอดีตมีการทำเหมืองแร่ทองคำเพราะมีการสำรวจพบแร่ทองคำมากติดอันดับ 1 ใน 9 ของแหล่งแร่ทองคำที่พบในประเทศไทย จนได้ชื่อว่าเป็นแม่น้ำสายทองคำ และด้วยระบบนิเวศที่หลากหลายและมีน้ำตลอดปี ประกอบกับสภาพความอุดมสมบูรณ์ของเทือกเขาสันกาลาศีรี ทั้งป่า แหล่งน้ำ แหล่งแร่ ผสมกับความเชื่อว่าแม่น้ำสายบุรีเป็นสายน้ำจากสายแร่ทองคำ ส่งผลให้สภาพดินและสภาพพื้นที่ในเขตลุ่มน้ำสายบุรี มีความเหมาะสมต่อการเพาะปลูกไม้ผลต่างๆ เช่น ทุเรียน ลองกอง มังคุด เป็นต้น เห็นได้จากผลไม้ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ลองกองตันหยงมัส นอกจากนี้ ทุเรียนที่ปลูกบริเวณนี้ก็ได้ชื่อว่าเป็นทุเรียนคุณภาพดี เนื่องด้วยวิถีของเกษตรกรที่ปลูกไม้ผลแบบผสมผสานและพัฒนาสู่การปลูกทุเรียนเป็นพืชหลัก จากความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้ปลูกทำให้ต้นทุเรียนได้รับการบำรุงรักษาอย่างดี ประกอบกับความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ คือ ดินดี น้ำดี อากาศดี ตั้งแต่ภูเขาจนถึงที่ราบลุ่มแม่น้ำสายบุรี อีกทั้งมีป่าฮาลาบาลาที่มีความอุดมสมบูรณ์ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็น "อเมซอนแห่งเอเชีย" โอบล้อมพื้นที่ ทำให้ "ทุเรียนบางนรา" มีคุณภาพดี เนื้อละเอียดและค่อนข้างแห้ง เคี้ยวละมุนลิ้น รสชาติหวานมันกลมกล่อมเป็นเอกลักษณ์ มีการนำผลผลิตทุเรียนไปจำหน่ายในงานต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายทั่วไป ซึ่งผู้บริโภคตั้งใจในรสชาติ ทำให้มีความต้องการอย่างต่อเนื่องทุกปี

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การผลิต ทุเรียนบางนรา ครอบคลุมพื้นที่ 9 อำเภอของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ อำเภอสุคีริน อำเภอจะแนะ อำเภอศรีสาคร อำเภอรือเสาะ อำเภอระแงะ อำเภอแว้ง อำเภอสุไหงปาดี อำเภอเจาะไอร้อง และอำเภอบาเจาะ รายละเอียดตามแผนที่

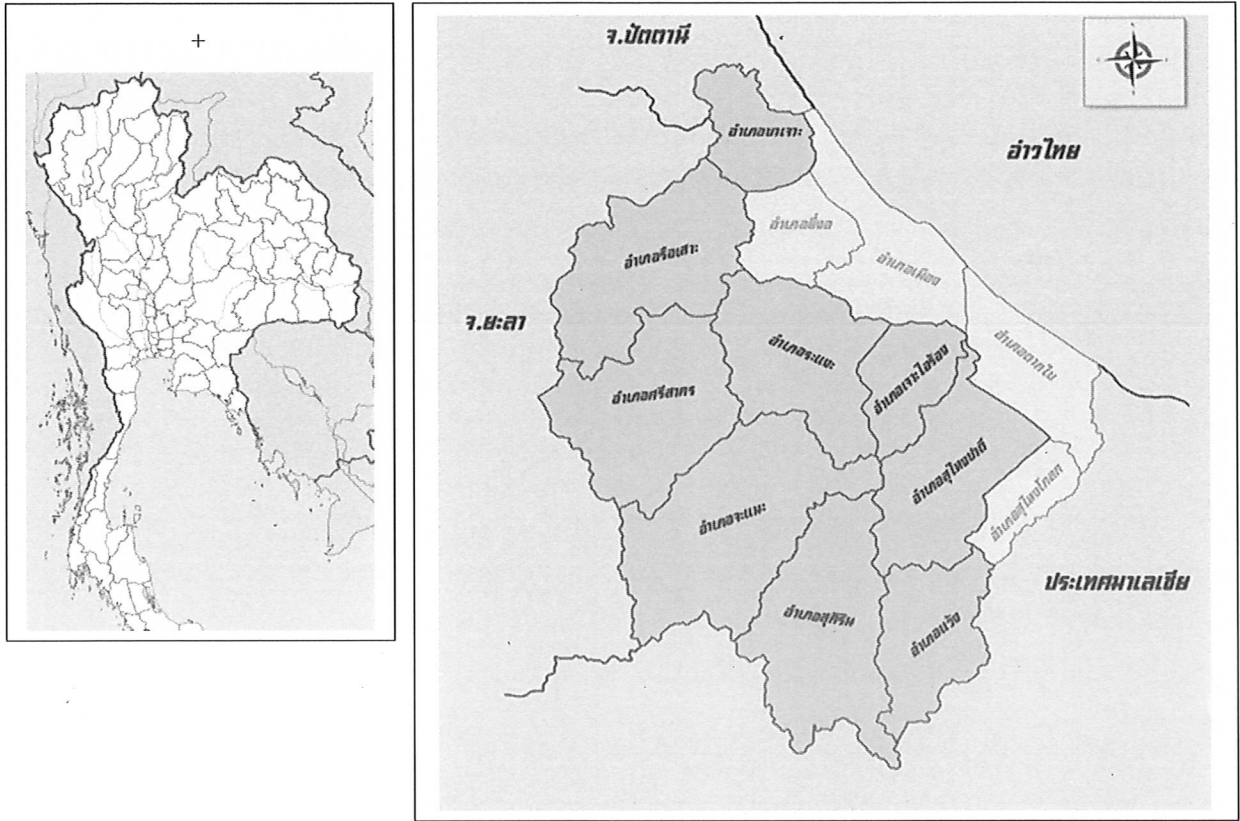
(8) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) ทุเรียนบางนรา ต้องผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด และตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ทุเรียนบางนรา รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

(9) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนบางนรา
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงาน สำหรับสมาชิกผู้ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุเรียนบางนรา และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิต และระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ ทุเรียนบางนรา

ขอบเขตพื้นที่การผลิต ทุเรียนบางนรา ครอบคลุมพื้นที่ 9 อำเภอของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ อำเภอสุคิริน อำเภอจะนะ อำเภอศรีสาคร อำเภอเรือเสาะ อำเภอระแงะ อำเภอวัง อำเภอสุไหงปาดี อำเภอเจาะไอร้อง และอำเภอบาเจาะ